

רשומות

ספר החוקים

11 באפריל 1995

1517

י"א בניסן התשנ"ה

עמוד

180 חוק האונת סתר (תיקון), התשנ"ה-1995
	תיקון עקיף:
	חוק הבזק, החשמ"ב-1982 - מס' 10
186 חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 100), התשנ"ה-1995
	תיקון עקיף:
	חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949 - מס' 10

חוק האזנת סתר (חוקון), התשנ"ה-1995*

1. תיקון סעיף 1 בסעיף 1 לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979¹ (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) במקום ההגדרות "האזנה", "האזנת סתר" ו"שיחה" יבוא:
- "שיחה - כדיבור או כבזק, לרכות בטלפון, בטלפון אלחוטי, ברדיו טלפון נייד, במכשיר קשר אלחוטי, בפקסימיליה, בטלקס, בטלפרינטר או בתקשורת בין מחשבים;
- "בעל שיחה" - כל אחד מאלה:
- (1) המדבר;
- (2) מי שהשיחה מיועדת אליו;
- (3) המשדר כבזק;
- (4) מי שהמסר המועבר בבזק מיועד להיקלט אצלו;
- למעט הנותן שירות של העברת מסר בבזק, למען זולתו או מטעם זולתו;
- "האזנה" - האזנה לשיתת הזולת, קליטה או העתקה של שיחת הזולת, והכל באמצעות מכשיר;
- "האזנת סתר" - האזנה ללא הסכמה של אף אחד מבעלי השיחה;
- "בזק" - סימנים, אותות, כתב, צורות חזותיות, קולות או מידע, המועברים באמצעות תיל, אלחוטי, מערכת אופטית או מערכת אלקטרומגנטית אחרת;
- (2) אחרי הגדרת "קצין משטרה מוסמך" יבוא:
- "פשע חמור" - פשע שעונשו מאסר שבע שנים או יותר;
2. בסעיף 2 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "שלוש שנים" יבוא "חמש שנים";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "שלוש שנים" יבוא "חמש שנים";
- (3) בסעיף קטן (ג), במקום "שנה" יבוא "חמש שנים".
3. אחרי סעיף 2 לחוק העיקרי יבוא:
- א2. (א) הורשע חוקר פרטי לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972² (להלן - חוק החוקרים), בעבירה לפי סעיף זה, רשאי בית-המשפט, בנוסף לכל עונש שיטיל, לשלול ממנו את רשיונו לעסוק כחוקר פרטי ולפסלו מקבלת רשיון חדש לתקופה קצובה שלא תעלה על שבע שנים מיום שיקבע.

* נתקבל בכנסת ביום ד' בניסן התשנ"ה (4 באפריל 1995); הצעות החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2292, מיום ה' באב התשנ"ד (13 ביולי 1994), עמ' 544 ובהצעות חוק 2325, מיום י"א בכסלו התשנ"ה (14 בנובמבר 1994), עמ' 122 ועמ' 123.

¹ ס"ח התשל"ט, עמ' 118; (ת"ט התש"ס, עמ' 28).

² ס"ח התשל"ב, עמ' 90.

(ב) מי שנשלל רשיונו כאמור, לא יהיה רשאי לקיים משרד חקירות פרטיות בתוך תקופת הפסילה; הודעה על החלטת בית המשפט לפי סעיף זה תימסר לוועדת הרישוי לפי חוק החוקרים.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותה של ועדת משמעת לפי חוק החוקרים להפעיל סמכויותיה לפי סעיף 25 לאותו חוק אם בית המשפט לא הפעיל סמכותו לפי סעיף זה.

2ב. (א) קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה שהוסמך לכך, רשאי להקשיב לדברים שנתקבלו בהאזנת סתר שלא כדין או לעיין בהם, ורשאי הוא גם להסמיך, לענין מסויים, תובע או ממונה על חקירה לעשות שימוש בדברים שנתקבלו כאמור, הכל למטרת אכיפתו של חוק זה ובמידה שאינה עולה על הנדרש.

שימוש כדין
בהאזנת סתר
שלא כדין

(ב) היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה או הפרקליט הצבאי הראשי בענין שבתחום סמכותו, רשאים להקשיב לדברים שנתקבלו בהאזנת סתר שנעשתה שלא כדין או לעיין בהם, ולעשות בהם שימוש, הכל לאחת ממטרות, אלה –

(1) מניעה או חקירה של פשע המור;

(2) מניעה או חקירה של כל פשע, מטעמים מיוחדים של חומרת הענין.

(ג) היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה או הפרקליט הצבאי הראשי בענין שבתחום סמכותו, רשאים, אם ראו שענין הציבור מחייב זאת, להסמיך לענין מסויים, תובע או ממונה על חקירה להקשיב לדברים כאמור בסעיף קטן (ב), ולעשות בהם שימוש, והכל לאחת המטרות המפורטות באותו סעיף קטן.

(ד) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא יהולו על האזנת סתר שנעשתה שלא כדין על-ידי מי שרשאי לקבל היתר להאזנת סתר, אלא אם כן האזנת הסתר נעשתה בטעות כתום לב, תוך שימוש מדומה בהרשאה חוקית.

(ה) לענין סעיף זה, הסמכות להקשיב – משמעה גם הסמכות להורות על תימלול השיחה או הסמכות לעיין בתמלול.

תיקון סעיף 4

4. בסעיף 4 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "ואם שוכנע" יבוא "לאחר ששקל גם את מידת הפגיעה בפרטיות";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "זהות האדם אשר האזנה לשיחותיו הותרה" יבוא "או זהות הקו או המיתקן, המשמשים או המיועדים לשמש לקליטה, להעברה או לשידור של בוק, ואשר האזנה אליהם הותרה";

(3) בסעיף קטן (ד), במקום "לשר המשפטים" יבוא "ליועץ המשפטי לממשלה";

(4) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) שר ידווח, מדי שנה, לוועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט ושל ועדת החוץ והביטחון של הכנסת (להלן – הוועדה המשותפת), על מספר ההיתרים שניתנו לפי פרק זה; הוועדה המשותפת תדון בנושא בדלתיים סגורות."

4א. (א) לצורך איתור או מניעה של דליפת מידע ביטחוני העלולה לגרום נזק חמור לביטחון המדינה, רשאי שר, אם נתבקש לכך בכתב מאת ראש רשות ביטחון, להתיר האזנה לשיחות של עובד מערכת הביטחון, המתנהלות במכשיר קשר אלחוטי או ברדיו טלפון נייד שניתן לו על ידי מעסיקו.

"האזנה לאיתור או מניעה של דליפת מידע ביטחוני"

(ב) היתר השר לפי סעיף זה יהיה בכתב ויינתן לתקופה שלא תעלה על 15 ימים, על פי כללים שיקבע שר הביטחון בהתייעצות עם שר המשפטים, לרבות כללים בדבר הסיווג הביטחוני של עובד כאמור בסעיף קטן (ד); השר רשאי לחדש את ההיתר מעת לעת; בהיתר יתוארו זהות האנשים, הקווים או התדרים של מכשירי האלחוט אשר ההאזנה להם הותרה.

(ג) הכללים האמורים בסעיף קטן (ב) לא יפורסמו ברשומות או בדרך אחרת והם יוצגו רק בפני הועדה המשותפת.

(ד) לענין סעיף זה, "עובד מערכת הביטחון" – נושא משרה או ממלא תפקיד שסווג סיווג ביטחוני בגוף שעל-פי החלטת הממשלה אבטחתו מונחת על-ידי שירות הביטחון הכללי, וכן בגוף הקשור בחוזה עם גוף כאמור ואבטחתו מונחת, במישרין או בעקיפין, על-ידי שירות הביטחון הכללי.

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לפי סעיף 4" יבוא "לפי סעיפים 4, 4א או 9א(א)(1)", ואחרי "כאמור בסעיף 4(ב)" יבוא "או 4א(ב), לפי הענין";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "לפי סעיף זה" יבוא "למעט היתר להאזנה לשיחה חסויה";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) ניתן לפי סעיף זה היתר להאזנה לשיחה חסויה, יודיע ראש רשות ביטחון על כך מיד בכתב ליועץ המשפטי לממשלה, והיועץ המשפטי לממשלה יהיה רשאי לבטל את ההיתר.

(ד) האזנה שנעשתה לשיחה חסויה יכול שתאושר למפרע בידי מי שהיה מוסמך להתירה לפי סעיף 9א(א)(1), ויחולו הוראות סעיף 9א(א)(1) ו-(ב)".

(1) בסעיף קטן (א), במקום "ובהעדרו – נשיא תורן של בית-משפט מחוזי" יבוא "או סגן הנשיא שהסמיכו הנשיא לענין זה", ובמקום הסיפה החל במלים "אם שוכנע" יבוא "אם שוכנע, לאחר ששקל את מידת הפגיעה בפרטיות, שהדבר דרוש לגילוי, לחקירה או למניעה של עבירות מסוג פשע, או לגילוי או לתפיסה של עבריינים שעברו עבירות כאמור, או לחקירה לצרכי חילוט רכוש הקשור בעבירה שהיא פשע";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "הבקשה תידון" יבוא "הבקשה תהיה על פי טופס שייקבע והיא תידון";

(3) בסעיף קטן (ד) אחרי "זהות האדם אשר האזנה לשיחותיו הותרה" יבוא "או זהות הקו או המיתקן המשמשים או המיועדים לשמש לקליטה, להעברה או לשידור של בוק, ואשר האזנה אליהם הותרה";

(4) במקום סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ו) המפקח הכללי של המשטרה יגיש, מדי חודש, דין וחשבון ליועץ המשפטי לממשלה על ההיתרים שניתנו לפי סעיף זה ועל תנאיהם.

(ז) שר המשטרה ימסור, מדי שנה, דין וחשבון לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שיכלול את מספר הבקשות שהוגשו ואת מספר ההיתרים שניתנו לפי פרק זה, בציון מספר האנשים, וכמות קווי הבוק ומתקני הבוק, אשר האזנה אליהם הותרה."

תיקון סעיף 7

8. בסעיף 7 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) נתן המפקח הכללי של המשטרה היתר לפי סעיף זה, יודיע על כך בכתב מיד ליועץ המשפטי לממשלה; היועץ המשפטי לממשלה רשאי לבטל את ההיתר."

תיקון סעיף 8

9. בסעיף 8 לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (1) בסיפה, במקום ההגדרה "רשות הרבים", יבוא "רשות הרבים" – מקום שאדם סביר יכול היה לצפות ששיחותיו יישמעו ללא הסכמתו, וכן מקום שבו מוחזק איתה שעה עצור או אסיר;";

(2) במקום פסקאות (4) ו-(5) יבוא:

"(4) האזנה בידי עובד משרד התקשורת או בידי בעל רשיון, לפי חוק הבוק, התשמ"ב-1982³ (להלן – חוק הבוק), או פקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], התשל"ב-1972⁴, או בידי עובדו של כל אחד מהם, לצורך מתן השירות או לצורך ביקורת תקינות קו הבוק או קיום הוראות חוק הבוק או הפקודה;";

(5) האזנה במערכת אלחוטית בתחומי התררים של חובבי רדיו ושל שידורים לציבור."

הוספת סעיף 9א

10. אחרי סעיף 9 לחוק העיקרי יבוא:

"האזנה לשיחות חסיות 9א. (א) על אף הוראות סעיף 9, רשאי נשיא בית משפט מחוזי או סגן הנשיא כאמור בסעיף 6(א), להחיר בצו האזנת סתר לשיחה שהערות עליה חסויה, אם שוכנע שיש יסוד לחשד שעורך דין, רופא, פסיכולוג או כהן דת מעורב בעבירה ונתקיימו התנאים שבאחר מאלה:

(1) נתבקש לכך בכתב מאת ראש רשות ביטחון, כשהעבירה היא מסוג פשע שיש בה סכנה לפגיעה בביטחון המדינה, והאזנת הסתר דרושה מטעמי ביטחון המדינה;";

(2) נתבקש לכך בכתב מאת קצין משטרה מוסמך, כשהעבירה רה היא עבירת רצח, הריגה, עבירה שיש בה סכנה לפגיעה בביטחון המדינה, או עבירה על עיסקת סמים כהגדרתה בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973⁵, או

³ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 25, עמ' 505.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 420.

קשר לעבור אחת העבירות האמורות, והאזנת הסתר חיונית למניעתה או לחקירתה של העבירה.

(ב) בקשה להיתר להאזנת סתר לפי סעיף קטן (א) תוגש באישור היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה על פי טופס שייקבע.

(ג) ניתן היתר להאזנת סתר לפי סעיף קטן (א)2 תהיה ההאזנה על דרך של הקלטה בלבד, אלא אם כן הורה השופט, מטעמים מיוחדים שירשמו, על דרך אחרת; חומר ההקלטה יועבר לעיונו של השופט שנתן את ההיתר באופן שייקבע.

(ד) השופט שנתן את ההיתר לפי סעיף קטן (א)2 ובהעדרו שופט מוסמך אחר כאמור בסעיף 6(א), רשאי להאזין להקלטה או להורות על עריכת תמליל ולעיון בו, במעמד המבקש.

(ה) מצא השופט כי חומר הקלטה שההאזנה אליו הותרה בסעיף קטן (א)2 כולל חומר הנוגע לעבירה שבשלה ניתן ההיתר, לעבירה אחרת שיש חשד שבוצעה על ידי מי שההאזנה אליו הותרה לפי סעיף זה, לעבירה אחרת מסוג פשע, או חומר העשוי להביא למניעתה של עבירה כאמור, יורה על העברתו של חומר זה בלבד למבקש ההיתר בדרך שתיקבע; מצא השופט כי חומר ההקלטה אינו כולל חומר חקירה כאמור – יורה על אופן הטיפול בו.

9ב. (א) ראש הממשלה, בהסכמת שר המשפטים, יקבע כללים בדבר מחיקה או ביעור של חומר האזנה ששמירתו אינה נדרשת, ובדבר אופן החזקתו של חומר האזנה ששמירתו נדרשת מטעמי ביטחון.

(ב) כללים כאמור בסעיף קטן (א) יהיו טעונים אישור הועדה המשותפת; ראש רשות ביטחון רשאי להורות על שינוי בכללים, ובלבד שתוך שישה חודשים יובא השינוי לאישור הועדה המשותפת; הכללים לא יפורסמו ברשומות או בדרך אחרת.

(ג) קבע קצין משטרה מוסמך או מי שהוסמך על ידו לכך, כי חומר האזנה, כולו או חלקו, אינו דרוש למניעת עבירות או לגילוי עבריינים, יורה בכתב על מחיקה או ביעור של חומר האזנה.

(ד) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) או (ג), חומר חקירה לא יימחק, אלא לאחר תום ההליכים המשפטיים וקבלת אישור בכתב מראש של התובע.

(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) או (ג) לא תימחק הקלטה, אלא אם כן ניתן למחוק את כלל ההקלטות שעל גבי הסליל.

(ו) לענין סעיף זה, "חומר האזנה" – סליל או אמצעי אחר המשמש להקלטה, תמליל ותעתיק ממנו, כולם או חלקם.

הוספת סעיף 10א .11. אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:

10א. מי שמוסמך להתיר האזנת סתר לפי חוק זה, רשאי להתיר גם כניסה למקום לצורך התקנת אמצעים הנדרשים להאזנה, פירוקם או סילוקם; פרטי המקום שאליו הותרה הכניסה יפורטו בהיתר.

מחיקה וביעור של חומר האזנה

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) דברים שנקלטו בדרך של האזנת סתר בניגוד להוראות חוק זה, לא יהיו קבילים כראיה בבית משפט, אלא באחד משני אלה:

(1) בהליך פלילי בשל עבירה לפי חוק זה;

(2) בהליך פלילי בשל פשע חמור, אם בית משפט הורה על קבילותה לאחר ששוכנע, מטעמים מיוחדים שיפרט, כי בנסיבות הענין הצורך להגיע לחקר האמת עדיף על הצורך להגן על הפרטיות. האזנת סתר שנעשתה שלא כדין בידי מי שרשאי לקבל היתר להאזנת סתר, לא תהיה קבילה כראיה לפי פסקה זו, אלא אם כן נעשתה בטעות בתום לב, תוך שימוש מדומה בהרשאה חוקית.

(א1) בקשה לקבילות ראיה לפי סעיף קטן (א) תהיה באישור היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה או הפרקליט הצבאי הראשי בענין שבתחום סמכותו, והדיון בה יהיה, בשינויים המחוייבים, לפי סעיף 46 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971⁶.

(2א) כדי להחליט בדבר קבילות כאמור בסעיף קטן (א) רשאי בית המשפט להקשיב לדברים או לעיין בהם; לענין פסקה זו סמכות להקשיב כמשמעותה בסעיף 2א(ד).

(3א) בית משפט שהחליט על קבילותה של ראיה לפי סעיף קטן (א) רשאי לשמוע אותה בדלתיים סגורות.

(2) בסעיף קטן (ב) אחרי "סעיף 7" יבוא "או בהאזנה כדין לשיחה חסויה לפי סעיף 5 ובמקום "באותו סעיף" יבוא "באותם סעיפים לפי הענין".

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) דברים שנקלטו כדין בדרך האזנת סתר יהיו קבילים כראיה בהליך פלילי להוכחת כל עבירה; לענין סעיף קטן זה, "הליך פלילי" - לרבות הליך אחר לחילוט רכוש הקשור בעבירה שהיא פשע."

13. האמור בסעיף 14 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) סמכויות של נשיא בית משפט מחוזי לפי חוק זה, דינן כדין סמכות אחרת לענין סעיף 42 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁷.

14. בסעיף 15 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א) אחרי "רשאי" יבוא "בהתייעצות עם שר המשפטים";

(2) בסעיף קטן (ב) אחרי "יתקין" יבוא "בהתייעצות עם שר המשפטים";

(3) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) תקנות לפי חוק זה יהיו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ואולם תקנות הנוגעות להאזנות לפי פרק ב' יהיו באישור הוועדה המשותפת."

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

⁷ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 100), התשנ"ה-1995*

1. תיקון סעיף 127 א 1 בסעיף 127א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968 (להלן - החוק העיקרי), בפסקה (2) להגדרת "מבוטח" אחרי "נוסח משולב" יבוא "למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע";.
2. תיקון סעיף 127 טו 2 סעיף 127טז(ו) לחוק העיקרי, בפסקה (1), המלים "תוך עשרים ואחד חודשים מיום שחרורו משירות סדיר" - יימחקו.
3. ביטול סעיף 127 נב 3 בסעיף 127 נב 2 לחוק העיקרי - בטל.
4. תיקון סעיף 169 4 בסעיף 169(יב) לחוק העיקרי, בפסקה (1), במקום "שתחילתה תשעים ימים לפני התאריך הקובע" יבוא "שתחילתה בתאריך הקובע".
5. תיקון סעיף 230 5 בסעיף 230(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:
"2) (א) של המוסד נגד התובע גימלה או מי שקיבל גימלה או תשלום אחר, לרבות גימלה או תשלום אחר ששולמו בטעות או שלא כדין";.
6. תיקון סעיף 239 6 בסעיף 239(ה) לחוק העיקרי, במקום הרישה יבוא:
"ה) נעברה עבירה לפי סעיף זה בידי חבר בני אדם מאוגד או בלתי מאוגד, ויאשם בה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה בו חבר מינהלה, מנהל, שותף, למעט שותף מוגבל, או עובד האחראי למעשה נושא העבירה, אלא אם כן הוכיח שניים אלה";.
7. ביטול סעיף 240 7 סעיף 240 לחוק העיקרי - בטל.
8. תיקון חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949², בסעיף 40(ב1)4, במקום "142 לחוק הביטוח הלאומי" יבוא "142 ו-230 לחוק הביטוח הלאומי".

אורה נמיר
שרת העבודה והרווחה

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום ד' בניסן התשנ"ה (4 באפריל 1995); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2304, מיום כ"ח בתשרי התשנ"ה (3 באוקטובר 1994), עמ' 3.
1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108; התשנ"ה, עמ' 116; התשנ"ה, עמ' 178.
2 ס"ח התש"ט, עמ' 13; התשנ"ד, עמ' 45.